

18.11.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/28239/2021

Paltan lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Palvelualojen työnantajat Palta ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta esitysluonnoksesta.

Yleisellä tasolla Palta katsoo, että väliaikaissäännöksiä ei ole enää välttämätöntä eikä myöskään oikeasuhteista jatkaa luonnoksessa esitetyllä tavalla vuodenvaihteen jälkeen. Koronavilkku on tästä poikkeus ja sen voimassaoloa on mielestämme perusteltua jatkaa kesäkuun 2022 loppuun.

Jos luonnoksessa esitetyt säännökset ollaan edellä esitetystä näkemyksestämme poiketen kuitenkin jatkamassa, lausomme niihin liittyen seuraavaa:

Säännösten voimassaoloa tulee jatkaa vain mahdollisimman lyhyen aikaa. On vaikea nähdä, että niiden jatkaminen 30.6.2022 saakka olisi mitenkään välttämätöntä tai oikeasuhteista. Esitämme, että niitä jatketaan enintään ensi vuoden helmikuun loppuun.

Muistutamme, että perustuslakivaliokunta katsoi viime kesäkuussa käsitellessään tartuntatautilain väliaikaista muuttamista, että hallituksen esittämälle muutosten voimassaoloajalle vuoden loppuun ei ollut silloinkaan riittäviä perusteluja ja että sääntelyn voimassaoloaika oli lyhennettävä ulottumaan 15.10. saakka. Tämän aikaisemman PeV:n kannan valossa nyt esitetyt, kesäkuun loppuun asti voimassa olevat säännökset, eivät ole perusteltuja.

Rokotekattavuudessa on marraskuussa saavutettu 80 % kattavuus, joka aikaisemmin oli keskeinen peruste näiden rajoitusten jatkamiselle. Nyt tästä hybridistrategian linjauksesta ollaan poikkeamassa näkemyksemme mukaan ilman riittäviä perusteita. Tämä on omiaan luomaan liiallista epävarmuutta eri toimijoille.

Maahantulosäännösten osalta haluamme erikseen vielä tuoda esiin, että Suomeen ja Suomesta suuntautuvan matkustamisen avaaminen on erittäin tärkeää Suomen talouden ja hyvinvointimme kannalta. Tänne suuntautuvan matkailun osuus kokonaisviennistämme on merkittävä (yli 5 %) ja Covid-19 liittyvät rajoitukset romahduttivat sen käytännössä kokonaan eikä ala ole lähelläkään

18.11.2021

toipumista. Onkin erityisen tärkeää jatkossa varmistaa, että Suomen soveltamat säännökset eivät ole tiukempia kuin muissa maissa sovellettujen. Näistä kohtuuttomin poikkeama on ollut sovellettu 25 ilmaantuvuusluku vapaan maahantulon rajana, joka on merkittävästi matalampi kuin Suomen oma ilmaantuvuus ja poikkeaa huomattavasti EU:n suosituksesta.

Palta katsookin, että Suomen harjoittamien maahantuloon liittyvien terveysturvallisuustoimien tulee jatkossa perustua riskimaakriteerille. Mahdolliset rajoitukset maahantulolle tulisikin lähinnä kohdistaa erityisen riskialttiista maista (ns. tummanpunaiset maat) saapuviin matkustajiin.

Lisäksi katsomme, että rokotuskattavuuden kasvaessa on entistä perustellumpaa luopua vuodenvaihteessa vaatimuksesta maahantulon jälkeen otettavasta toisesta testistä. THL:hän on esittänyt jo aikaisemmin tänä vuonna, että se ei olisi ollut välttämätön. Samoin katsomme myös THL:n aikaisemmin esittämään perustuen, että kaksi Sputnik-rokotetta saaneiden tulisi päästä matkustamaan Suomeen. Tärkeää on myös jatkaa rajoilla tapahtuvia tarkastuksia pistokokeina ja saada sitä koskevat käytännöt sujuviksi myös mm. satamissa, joissa se ilmeisesti vielä kangertelee.

Palta on esittänyt yhdessä monien muiden toimijoiden kanssa koronapassin nopeaa käyttöönottoa jo alkuvuonna 2021. Valitettavasti sitä koskeva sääntely saatiin voimaan vasta tänä syksynä. Pidämme erittäin tärkeänä, että jos esitysluonnoksen mukaisesti rajoituksia ulotetaan ensi vuoden puolelle, että myös koronapassi säilyy vaihtoehtona näille rajoituksille. Samalla muistutamme, että koronapassia ei tule kuitenkaan käyttää keinona pidentää turhaan rajoitusten voimassaoloaika.

Lisäksi Palta katsoo aikaisemminkin esittämämme mukaisesti, että myös koronapassin vapaaehtoinen, rajoituksiin liittymätön, käyttäminen tulisi olla mahdollista, samoin kuin sen laajempi hyödyntäminen työelämässä. Nythän koronapassia ei voida tarkastaa asiakkailtaan sitä edellyttävien tilojen työntekijöiltä.

Lopuksi katsomme, että tartuntatautilain 58 g §:ään sisältyvä listaus tiloista, joita voidaan sulkea tartuntariskin vuoksi, tulee päivittää vastaamaan THL:n näkemystä eri tilojen koronatartuntariskipotentialista.

Kunnioitavasti,

Tatu Rauhamäki
Johtaja, elinkeinopolitiikka